

Noves adquisicions

Les noves adquisicions del Museu Marítim de Barcelona

Al llarg d'aquest 2011 i, com cada any, les col·leccions del Museu Marítim de Barcelona han estat enriquides amb la incorporació de diferents objectes, documents i fotografies, alguns dels quals procedeixen de donacions, mentre que d'altres són comprats. Es tracta de materials amb una vàlua variable, però que, en tot cas, formen part d'una política de recuperació constant d'elements patrimonials per part del Museu. D'entre tots aquests objectes, en destaquen només alguns. Una novetat remarcable ha estat la constitució d'una Comissió Assessora d'Avaluació de Béns (CAAB) que valora totes les propostes de donació o de compra i en dóna una resposta raonada.

Pel que fa als béns mobles, cal destacar un aparell de ràdio VLU i una sonda, de fa uns quaranta o cinquanta anys, i que són una donació del senyor Añaterve Sánchez; també és una notable adquisició una petita salsera amb l'escut de la companyia Transmediterrània, que ha estat una donació del senyor Javier Aznar; així mateix, no podem obviar una rosa de rumb de patent de la marca Pérez Trepant per utilitzar en un compàs sec, feta de paper i amb un diàmetre de 23,5 centímetres, la qual ha estat donada pel senyor Eduard Puértolas; i, finalment, cal fer constar, com una d'aquestes adquisicions més distingides, un model del *Condesa*, del qual en parlarem en una de les fitxes.

Tanmateix, l'adquisició més important ha estat el llegat del doctor Amadeu Bosch: un conjunt de dotze models d'embarcació d'excel·lent factura. En vida del donant s'havia pactat que aquestes petites obres d'art s'incorporessin al Museu en forma de donació.

D'altra banda, continuem incorporant imatges a l'Arxiu fotogràfic del Museu amb alguna compra com, per exemple, la d'una fotografia del port datada pels volts del 1900, la d'un lot de fotografies adquirides a l'antiquari Barón i que contenen vistes de Barcelona, o la d'una fotografia de la tripulació del *Reina Maria Cristina*, en la qual s'hi pot veure els cuiners del vaixell, entre altres detalls. La major part d'aquests ingressos procedeixen de donacions fetes per part de col·laboradors del Museu.

En aquest sentit, cal destacar la donació de cent fotos del senyor Diego Iriarte, fotògraf professional especialitzat en esports nàutics. També s'ha de ressenyar la donació de fotografies del senyor Gondolbeu sobre el pailebot *Santa Eulàlia*. Així mateix, al costat d'aquests dos grans lots s'han incorporat materials donats per Ignasi Torres, Joan Santacreu, Miquel Gómez, Vicente Sanahuja, Frederic Pradas, Josep Maria Diamant i Iris Garcia, entre d'altres. Finalment, s'ha pogut regularitzar, amb el senyor Kostas Kontos, la situació d'un lot de fotografies sobre la pesca de corall al Port de la Selva i a Cadaqués, que havien estat donades per la mateixa família Kontos.

Catalunya fou pionera en el desenvolupament de les activitats subaquàtiques a Espanya. Naturalment, també fou el bressol de l'arqueologia subaquàtica, protagonitzada principalment per escafandristes del Centre de Recuperacions i Investigacions Submarines. Durant les dècades heroiques d'aquesta activitat, molts dels seus protagonistes van donar materials recuperats del fons marí a museus o a institucions culturals. És per això que moltes peces ceràmiques, ceps d'àncora, àmfores i, fins i tot, restes de fustes van acabar a les col·leccions del Museu Marítim de Barcelona. Altres materials de procedència subaquàtica tenen un origen més variat: canons o àncores extretes del fons marí, monedes i altres restes recuperades per caçadors de records, troballes fortuïtes, etc. Si bé, en el passat, s'acceptaven aquests materials sense limitacions, actualment la política del Museu és molt estricta ja que es pretén contribuir a la protecció del nostre patrimoni subaquàtic.

Mereix una menció especial la donació d'unes plaques de vidre per part del senyor Oriol Llongueres, ja que contenen unes espectaculars imatges de velers mercants navegant davant la costa de Barcelona i estan datades pels volts del 1917.

També hem rebut, en forma de donació, alguns documents en paper, com ara un plànol de distribució del vaixell *Ciudad de Palma*, un protocol d'emergències del *Ciutat de Compostela* i impresos d'assegurances de la Lloyd's (donació del senyor Miguel Ángel Larriba), un diari de navegació del pilot Fernando Sentis que correspon als viatges fets pels bucs tancs *Campomanes* i *Campuza* de la Compañía Arrendataria del Monopolio de Petróleos S.A. (CAMPSA) durant els anys 1945 i 1946 (donació del senyor Enric Garcia) i un conjunt de documents i llibres procedents de l'empresa Proname, que ha tancat definitivament les seves portes.

Per últim, es va comprar, a la casa de subhastes Soler y Llach, un document de 1855 relacionat amb el tràfic de treballadors semiesclaus a Cuba, que comentem en una de les fitxes que vénen a continuació.

La Biblioteca, a més de les adquisicions corrents de llibres i revistes, ha incorporat un lot de revistes donades pel senyor Camil Busquets i també, gràcies a la donació del senyor Salvador Maluquer, un lot de llibres que anava acompanyat d'un joc de cartes amb motius marítims, així com una reproducció del vapor *Real Fernando*, construït l'any 1817 als Astilleros Remedios de Triana. Altres donants de llibres han estat Albert Canela, Isidre Carné o Enric Garcia.

DOCUMENT RELACIONAT AMB EL TRANSPORT DE XINESOS A CUBA

DON ANTONIO DE BARCAIZTEGUI,
CAPITAN DE NAVIO DE LA REAL ARMADA Y DE ESTE PUERTO POR S. M., PRESIDENTE DE LA
DIPUTACION DE SANIDAD DEL MISMO &C. &C.

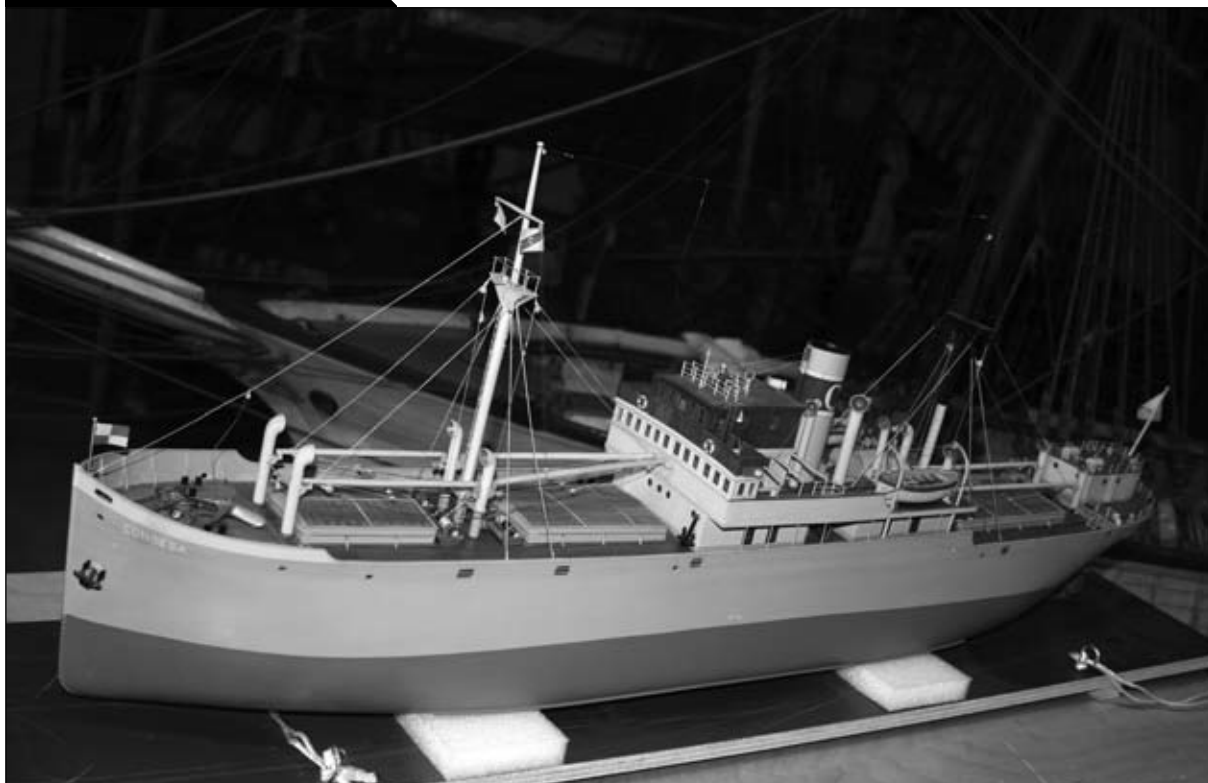
*Certifico: Que en el Libro de entra-
das de buques de travesia que existe en
el archivo de esta dependencia se halla
la de la f.^{ta} hol.^{sa} Comercial Company,
presente de Sontao y P.^{to} Rio de donde
salió del primer el nueve de Mayo y
del segundo el veinte y uno de Junio de
mil ochocientos cincuenta y cuatro ha-
biendo fondeado en este puerto el cuatro
de Julio de dicho año, conduciendo cua-
trocientos ochenta y seis Colonos Asiáticos.
Y para que conste donde convenga doy
la presente en la Habana a diez de
Octubre de mil ochocientos cincuenta
y cinco.*

Ante mí Don Antonio de Barcaiztegui

Número d'inventari: pendent.
Autor: desconegut.
Material: paper.
Tècnica: escriptura manus-
crita.
Mides: 31 x 20,5 cm.
Cronologia: 1855.
Procedència: comprada a la
casa de subhastes Soler y
Llach.

Document sobre l'esclavitud datat l'any 1855. Es tracta d'un certificat de l'entrada al port de l'Habana d'un vaixell holandès amb 481 «colonos asiáticos», però que en realitat és un recordatori de l'important tràfic de treballadors orientals, especialment xinesos, que eren empleats en els *ingenios* de sucre. Els orientals treballaven en unes condicions al límit de l'esclavatge, o pitjor. Es diu que entre 1853 i 1873 van arribar a Cuba més de 130.000 xinesos. El document, en molt bon estat, no és vistós, però sí que és un bon exemple de com un document administratiu ordinari amaga tota una història que, per a molta gent, és desconeguda.

MODEL DEL VAPOR CONDESA

Número d'inventari: pendent.
Autor: desconegut.
Material: fusta, metall i tèxtil.
Tècnica: modelisme.
Mides: 106 x 39,8 x 17 cm.
Cronologia: dècada del 1930.
Procedència: donació del senyor Manuel A. Condeminas Hughes.

Manuel Condeminas va ser, a finals del XIX, un dels consignataris més importants de Barcelona, activitat

que van continuar els seus fills, combinant-la amb la d'armadors. Des del 1864 (any de la seva creació) l'empresa ha anat lligada al transport i emmagatzematge d'activitats marítimes i portuàries. L'activitat de la naviliera Hijos de Manuel Condeminas S.A. l'iniciaren els germans Condeminas el 1945, amb una línia marítima de servei regular entre Espanya, França, Itàlia, Portugal i el nord d'Àfrica. Els vapors *Condestable* (abans *Castilla del Oro*), *Condecorado* (abans *La Guardia*) i *Condesa* (abans *Theseus*) són alguns dels vaixells que formen part de la flota.